

post@gelderland.nl

**'Zienswijze Onderzoeksagenda Milieu voor windbeleid en RES',
Zaaknummer 2022-005244**

**Zienswijze van de Stichting Slagkracht.XYZ i.o. te Lochem, op grond van de Concept Notitie
Reikwijdte en Detailniveau plan-MER voor windbeleid en RES provincie Gelderland**

ZIENSWIJZE ED FEIJEN
HOOISLAGEN 7C
7241NJ LOCHEM

Als vader van drie kinderen en opa van acht kleinkinderen -daarmee verantwoordelijk voor de gezondheid en welzijn van het nageslacht- verklaar ik de inhoud van uw Rapportage als *invalide*. Ik baseer mij op de volgende vaststellingen:

Onacceptabele vorm van voorselectie 1: Onleesbare rapporten, opgemaakt door niet-objectieve partij;

In mijn zienswijze van februari **2022** heb ik al aangegeven dat uw wijze van rapporteren slechts te begrijpen is voor een selecte groep ingewijde ambtenaren en direct belanghebbenden, zoals uw bureau (Witteveen+Bos).

Ik voeg deze zienswijze bijgaand toe, lees deze geheel door, want de argumenten zijn nog voor 99% van toepassing. Bijvoorbeeld dat Arcadis (de vorige schrijver van het rapport van MER windturbinebepalingen leefomgeving) net als Witteveen+Bos voor haar activiteiten in belangrijke mate afhankelijk is van overheidsopdrachten.

Uw rapport kan allesbehalve objectief worden genoemd, en verliest daardoor meteen aan feitelijke waarde.

Met de door veel mensen gedane aanbeveling om leesbaar Nederlands te schrijven, heeft u NIETS gedaan, integendeel, U besteedt minstens de helft van uw rapport aan uitleg van uw eigen rapport. Of kan het zo zijn dat heel veel tekst is ingefluisterd door ambtenaren van de diverse ministerie's?

Bent u het met mij eens dat als de helft van de Nederlanders een IKEA-uitleg van een meubel niet begrijpt, uw tekst dan helemaal niet te doorgronden zal zijn? Is het dan niet uw bedoeling dat de burger zich juist *niet* gaat verdiepen in uw doolhof-proza om daarmee wél te voldoen aan het democratisch proces, maar tegelijkertijd er zeker van te zijn dat de respons minimaal is?

Uw site (www.witteveenbos.com) ziet er professioneel uit. U spreekt ook over mensenwerk. Maar klaarblijkelijk kent u niet het juridisch begrip 'level playing field' en is uw aandachtsgebied vooral van technische aard, met als belangrijkste gesprekspartner de overheid.

Dat maakt dat u niet de geschikte kandidaat bent voor dit onderzoek waarbij Milieu iets meer is dan alleen kuilen graven en leidingen leggen.

Onacceptabele vorm van voorselectie 2: Grondslag niet omschreven;

Allereerst de omschrijving van het woord 'milieu' Dat woord staat centraal in uw rapportage, en vanwege de waarde die u daar zogenaamd aan hecht, heb ik uw gehele rapportage gekopieerd en geselecteerd op bepaalde sleutelwoorden.

U gebruikt vier keer het woord 'Milieu'. Maar u legt geen enkele keer uit wat dat woord betekent. Hoe kunt u een rapport over het milieu maken dat 68 pagina's bevat, zonder een kader te maken voor dit woord?

U gebruikt wel tien keer het woord Milieueffectrapportage, driehonderd keer het woord MER en éénhonderdzeventig keer het woord plan-MER.

De conclusie is duidelijk: Als u niet eens in staat bent een kader te maken van de grondslag, dan is het 'effect' ook niet meetbaar. Dan is alles wat u verder schrijft, van geen enkele waarde.

Onacceptabele vorm van voorselectie 3: Puur technocratische kijk op het onderwerp;

Nu heb ik dit begrip (milieu) wél opgezocht en om in leesbare tekst te blijven, heb ik de omschrijving van Wikikids gebruikt:

‘Met het **milieu** bedoelen we alle **natuur**. Dus de omgeving waarin mensen, **planten** en **dieren** leven. Belangrijke onderdelen van het milieu zijn het **klimaat**, de **bodem** en **water**. Ook de **dieren**, **planten** en **mensen** die in een bepaalde omgeving leven zijn belangrijk voor het milieu. Milieu kan ook betekenen: de omgeving waarin je opgroeit. Dat noem je het sociale milieu. Het milieu is het geheel van voorwaarden en invloeden van de natuurlijke omgeving, waardoor het leven mogelijk is.’

Misschien begrijpt u waar ik naar toe wil: Milieu is de natuur. Dat bent u, uw huisdieren, uw kinderen, uw familie, uw planten, en ook de mol in de tuin, de engerling en de wind in uw haar. En dat van ons. En de wereldburger. Milieu is niet een technocratisch omschreven model waarin uw vormen van kaders leidend zijn en de mens als factor er niet toe doet.

Kan ik die verklaring aantonen?

Ja, want ik gebruik weer de ‘zoek’- functie en kom dan aan éénenvijftig keer het woord ‘kader’, vierentwintig keer het woord ‘uitgangspunten’ maar geen enkele keer het woord ‘mens.’

Goed, u scoort wel een punt op de zoekterm ‘diersoorten’, dat heeft u één keer benoemd.

Onacceptabele vorm van voorselectie 4: U ontkent het bestaan van een sociaal milieu in een rapport dat u Milieu-Effect-Rapportage noemt;

U heeft -heel slim- de tweede omschrijving van het woord ‘milieu’ buiten beschouwing gelaten, namelijk die van de sociale omgeving. ‘Daar waar je opgroeit.’

Toch is dat niet terecht. Als u een IKEA-tekening voor u heeft, maar de onderdelen ervan niet aanwezig zijn, kunt u moeilijk een meubel bouwen. Waarom stelt u een 68-pagina's dik rapport op waarin het sociale aspect op geen enkele wijze naar voren komt? U zou toch eigenlijk moeten beginnen met het opstellen van een MILIEU-EFFECT-RAPPORT dat uitgaat van de sociale gevolgen (het woord ‘sociaal’ of variant komt slechts één keer voor)?

En ik begrijp waarom u dat niet doet. Want toen de RES in de steigers werd gezet, is u al lang duidelijk dat hier de bottleneck zat. Uw opdrachtgever -de overheid- voorzag dat grootschalige opwek tot weerstand zou leiden. Maar op deze verwerpelijke voorselectie kom ik hieronder verder terug.

Onacceptabele vorm van voorselectie 5: De RES is gebaseerd op het model waarbij weinig weerstand als voorselectie dient bij de keuze van zoekgebieden voor grootschalige windenergie-opwek;

Waarom is dit sociale aspect zo belangrijk? Omdat mensen bij elkaar wonen. En daarmee een cultuur, een eenheid en een krachtig mechanisme vormen. De basis van onze democratie.

En die treedt u met voeten. Sterker nog, met uw rapport bevordert u splitsing tussen groepen, want uw voorkeur voor grootschalige opwek en vooral eenzijdige benadering kan alleen in gebieden worden uitgevoerd waar *weinig mensen wonen*. Dat is u bekend, want u kiest er ook echt voor.

U kiest dan voor ‘A’, maar aanvaardt op geen enkele wijze ‘B’, dat er namelijk sprake is van een sociaal milieu, dat volledig overhoop ligt als uw plannen concreet worden (lees plaatsing van Industriële Wind Turbines (IWT's)). Dat mensen gezondheidsrisico's lopen, hun zelfbeschikkingsrecht kwijtraken en woningwaarde verliezen.

U legt die risico's bij hen, maar u zou in een fatsoenlijk en integer opgesteld Milieu Effect Rapportage de bewijslast bij de agressor moeten neerleggen.

Selecteren op gebieden waarin weinig mensen wonen, is feitelijk mankement nummer één in de RES, en dus in uw Milieu-Effect-Rapportage, want de vertaling is namelijk dat u ‘*weinig weerstand*’ wilt hebben. En dat is aantoonbaar in de feitelijke uitvoering, want bijvoorbeeld Pure Energie heeft van de tien plannen er negen op provincie- en gemeentegrenzen geprojecteerd. Daar waar niet alleen weinig weerstand is, maar ook nog eens juridisch weinig tegen in te brengen valt.

Onacceptabele vorm van voorselectie 6: Het bestuurlijk kader in uw rapport wordt uitsluitend gevormd door overheid, provincie, gemeente, waterschappen en het belanghebbende bedrijfsleven;

Wat een prachtig meetinstrument is de zoekfunctie toch: Ik vind de woorden ‘bevoegd gezag’ acht keer terug, het woord ‘gemeente’ éénendertig keer, het woord initiatiefnemer negen keer en

het walgelijke woord 'stakeholder' vier keer. Het woord burgerparticipatie slechts één keer. Ook vanuit deze hoek valt de opmerkelijke eenzijdige kijk op een Milieu Effect Rapportage op: Burgerparticipatie hoort niet bij de opzet van deze rapportage, hooguit als appendix. En dat klopt, de bestuurlijke kaders in uw rapport worden gevormd door overheid, gemeentes, waterschappen en initiatiefnemers. Geen burger. En dat terwijl de burger bij de gemeenteraad-verkiezingen heel duidelijk stelling heeft genomen.

Onacceptabele vorm van voorselectie 7: Het kader waarin eventuele inspraak kan worden vormgegeven, is beperkt tot een groep die belang heeft bij een bepaalde uitkomst;

U praat over transparantie, duidelijkheid en open communicatie. Daarbij noemt u de mogelijkheid om bijvoorbeeld via deze zienswijze inspraak te hebben. Dat is een mooie omschrijving voor een proces dat op basis van uw voorselecties volledig is voorgekookt. De inspraak is beperkt tot een georchestreerde avond waarin belanghebbenden in een soort bingo-uitvoering een 'dialoog' presenteren waarin de burger via een app zijn mening kan geven. Maar er is geen enkele vorm van controle op de wijze waarop deze avond wordt ingeregeld en hoe men met de vragen omgaat.

Dit is de IKEA-brochure met talloze meubelmogelijkheden, maar als je je keuze hebt gemaakt, blijkt in elke doos een grenen linnenkast te zitten. Als je bezwaar maakt, zal de IKEA-directie met een team van 'deskundigen' (lees, personeel van IKEA en leveranciers) jouw mening toetsen. De uitkomst is een gegeven.

Onacceptabele vorm van voorselectie 8: Het niet benoemen van de specificatie's van te gebruiken IWT's en het openlaten van het Milieu-Effect als het niet past in de strekking van het rapport;

Waar u erg sterk in bent, is het selecteren van dynamieken naar eigen smaak. U praat over referentieturbines, maar omdat u inziet dat u hier een scheve schaats gaat rijden, wordt uw formele ambtenarenproza opeens een soort van gebrabbel: ... 'De referentieturbines worden in het plan-MER gehanteerd om de bandbreedte van effecten op hoofdlijnen te bepalen, niet om (maximale) specificatie van turbines in concrete projecten voor te schrijven. De hoogte van de referentieturbines zijn bijvoorbeeld dus ook geen maximale hoogte.'

Los van de stijlfout in uw laatste zin (...hoogte..zijn, moet zijn hoogte...is, want hoogte is hier enkelvoud en heeft dus niets te maken met het meervoud van referentieturbines), is het heel duidelijk dat u zichzelf betrapt op een kader-fout in uw rapportage, namelijk dat de nieuw-geplaatste IWT's een hoogte gaan hebben van 280 meter of meer. Die u niet meetelt.

Het is ook een domme weerlegging van uw zin even daarvoor: 'Anderzijds geeft een windturbine op land met een ashoogte hoger dan 166 m en een tiphoogte van meer dan 246 m richting 2030 een realistische bovengrens aan. Grotere windturbines (in omvang en vermogen) worden momenteel enkel gerealiseerd op zee, mede vanuit toenemende omgevingseffecten (geluid, slagschaduw, visuele verstoring) naarmate de windturbine in hoogte toeneemt.'

Feitelijk legt u de validiteit van uw gehele rapportage op de slachtbank met deze ene zin. Want IWT's met een hoogte van 280 m of hoger zijn uitsluitend bedoeld voor plaatsing op zee, en dat is ook door TNO erkend, sterker nog, bij navraag of deze IWT's voor op land zijn getest, word je door TNO simpelweg uitgelachen. 'Nee, mijnheer, natuurlijk niet, deze zijn helemaal niet voor op land bedoeld.' Maar bij nieuwe vergunningsprocedure's worden alleen deze hogere modellen gebruikt.

Onacceptabele vorm van voorselectie 9: U ontkoppelt eerdere milieu-effecten om beleid te valideren

Vanaf 2008 is de grootschalige ontginning van natuurgebieden in Nederland begonnen. Weilanden waren toen nog drassige velden met bloemen en weidevogels zoals grutto's, Kievieten en patrijzen. Onder andere door overheidsbeleid is de melkproductie toen enorm op gang gekomen en weilanden omgebouwd tot woestijnen van raaigras. De bewoners van buitengebieden, veelal boeren, hebben hun land en hun toekomst volledig overgegeven aan coöperaties, die hen met financieringen min of meer dwongen op te schalen. U weet wat het resultaat is, uitgewrongen boerenfamilies en verschaald land. Hoe wrang is het nu vast te stellen dat u deze gronden selecteert als geschikt voor windturbine's, 'omdat de natuurwaardes hier al laag zijn'. Hoe wrang is het dat andere 'coöperaties' nu hun ambitie's waar maken met behulp van de eerdere zogenaamde coöperatie, de RABO-bank, die hen voorziet van risicovrije (overheids-gegarandeerde) leningen? De buitengebiedbewoner die zijn diensten al volledig heeft aangeboden

aan de Nederlandse producent én consument (door stabiele melkprijzen en producten) wordt nu opnieuw geslachtefferd door hem te dwingen energie te leveren!

Onacceptabele vorm van voorselectie 10: U gebruikt op het ene moment ambtelijke taal om te maskeren dat u een bepaalde vorm van beleid wil uitdragen, op een ander moment bedient u zich van marketingtekst om een nieuwe risico-element te verkleinen;

'Molenaarswoningen zijn mogelijk, zodat het zoekgebied kan worden uitgebreid'.

Hoewel wij ernstige kritiek hebben op uw ambtelijke taal, maken wij u een compliment voor uw eufemistisch talent: U weet risico-elementen terug te brengen naar het fluffy-nivo. Wie wil er nu niet in een molenaarswoning wonen?

Niemand natuurlijk, behalve degene die daar vorstelijk voor wordt beloond en het merendeel van de tijd in het buitenland zal vertoeven.

U zou zich diep moeten schamen. Dit is een typisch voorbeeld van het in-masseren van nieuwe type's toegevoegd beleid. Weinig mensen zullen deze voorzet zien als een bedreiging voor het Milieu, want u kunt straks met de wet in uw hand overal in het land uw IWT's plaatsen.

Een walgelijke vorm van misleiding.

Onacceptabele vorm van voorselectie 11: Het niet benoemen van aantoonbare risico's.

Nu kom ik aan een groot manco in uw Milieu Effect Rapportage: Het gebrek aan de relatie tussen oorzaak en gevolg.

U praat (een beetje) over slagschaduw. Maar met IWT'S van 280 m of hoger kan U dat extra effect op de leefomgeving toch niet ontkennen? Of is het stroboscopisch effect op de mens geen onderdeel van het (wegnemen van) welzijn van mens en dier? Lees: op het Milieu?

U praat niet over de gevolgen van LFG, sterker nog, dit woord komt geen enkele keer in uw rapportage voor. Niet in verband met de kennis die daarover in het verleden is opgebouwd, niet in het kader van -om zeker- de bouw van grotere IWT'S met meer impact op de omgeving.

Geluid komt zeven keer voor in uw rapport. Maar niet als zorg of risico, maar als kwantificeerbare eenheid waarmee je het met behulp van gemiddelden al snel tot een 'bij-effect' kan degraderen.

U praat niet over de gevolgen van trillingen. Heeft u last van mollen? Koop een apparaat dat 250 hertz-sonar uitzend. Binnen een straal van 1000 tot 1500 m² is alles weg.

Dat u hier weinig of geen aandacht aan besteedt, snap ik wel als ik kijk naar uw kaders. Het woord biodiversiteit komt immers ook niet voor in uw Milieu Effect Rapportage.

En dat is zorgelijk. Alles draait immers om biodiversiteit! en u zou dat ongeveer als eerste op uw radar hebben moeten staan.

CONCLUSIE'S

Ik kom namens de toekomst van ons land (onze kinderen, onze dieren, onze natuur) tot de volgende conclusie's:

Uw Milieu Effect Rapportage is vooringenomen.

Strikt gekaderd naar één doel, daardoor een fuik die objectief beleid onmogelijk maakt

Vanuit de klant-gedachte geredeneerd (u bent factuurschrijver)

Zonder enige vorm van menselijkheid

Technocratisch

Volstrekt haaks op de doelstelling van een rapport met als titel Milieu Effect Rapportage met als waarschijnlijk gevolg volstrekt onacceptabele risico's voor de gezondheid en het welzijn van omwonenden.

VERKLARING:

Ik maak mij grote zorgen om de mentaliteit op de diverse ministerie's. Want beleid maakt men anoniem, zonder dat de kiezer kan oordelen. Deze mensen wordt niet vervangen of herkozen.

De kijk op het leven en visie op het platteland zorgt voor een cultuur en een beleid dat steeds opnieuw voor grote schade aan bepaalde groepen in de samenleving zorgt, en niemand die dat stopt, want men is onzichtbaar, en fouten kunnen via de excuus-escape simpel ongedaan worden gemaakt.

Na dossier Groningen en de Toeslagenaffaire ontpopt zich mogelijk een nieuw burgerlijk drama: Dat van de mens zonder weerstand.

Met uw beleid, en uw rapport werkt u mee aan **GEOGRAFISCHE PROFILERING**.

Met uw selectiecriteria discrimineert u, en moedigt u de omgeving aan om mee te doen.

Ik keur uw rapport dan ook voor 100% af.

Met groene, maar niet gifgroene groet,

PS Bijgaand de zienswijze van februari 2022.

PS Tevens een factuur voor te declareren uren over de afgelopen maanden, welke anders gebruikt zouden zijn voor mijn ZZP-schap als schilder.